

శ్రీగురుగుణస్తవనమ్

॥ శ్రీగురుగుణస్తవనమ్ ॥

ఉన్నీలన్నీలనీరేరుహనివహమహఃపుష్టిముష్టింధయిశ్రీః
శ్రీభూదుర్గాదృగంతప్రచయపరిచయోదారకిరీరభావః ।
స్వైరక్షీరోదనిర్యచ్చశిరుచినిచయాఖర్వగర్వాపనోదీ
పాతు శ్రీనేతురస్మాన్ సపది బుధజనత్రాణదక్షః కటాక్షః ॥ ౧ ॥

మాతస్త్వాముపకల్పితాఖిలజగత్సర్గేజభర్గేడితే
చేతో న ప్రజహాతు జాతుచిదిహ స్వర్గేపవర్గేబపి నః ।
లావణ్యాదధరీకృతామరవధూవర్గే నిసర్గేహితం
కారుణ్యం కురు మా కృథా మయి పునర్దుర్గే విసర్గే మతిమ్ ॥ ౨ ॥

శ్రీమద్రామాభిరామామితమహిమపదప్రౌఢపాథోరుహాలిః
కృష్ణానిష్టామితక్షాపరివృథపటలీపాటనైకప్రవీణః ।
వేదవ్యాసోపదేశాధికసమధిగతానంతవేదాంతభావో
భూయాత్ కీశావనీశవృతితనురనిలః శ్రీయసే భూయసే నః ॥ ౩ ॥

ఉద్వేలవ్యాసతంత్రవ్యవసితనిఖిలాభిజ్ఞహృద్యాబనవద్యా-
నంతత్రయ్యంతభావప్రకటనఘటనాసర్వతంత్రస్వతంత్రే ।
సంవర్ణ్యే మంత్రవర్ణ్యేరనితరవిషయస్పర్శిభిః పావమాసే
రూపే లోకైకదీపే ప్రసరతు హృదయం మామకం మధ్వనామ్ని ॥ ౪ ॥

విజ్ఞానోదర్కతర్కప్రతిపదమధురోదారసందర్భగర్భ-
ప్రౌఢానేకప్రబంధప్రకటితభగవత్పాదభాష్యాదిభావః ।
మిథ్యావాదాపవాదప్రకుపితవిమతధ్వంతసంతానభాను-
ర్జీయాదస్వైరజయ్యస్త్రీభువనవిదితాశ్చర్యచర్యో జయార్యః ॥ ౫ ॥

శ్రీమత్పూర్ణప్రబోధప్రకటితపదవీధావిమేధావిధీమత్-
సేనానాసీరసీమాసముదితవిదితాబాధయోధాధినీతా ।
మాయసిద్ధాంతదీక్షావిఘటనఘటనాసర్వతంత్రస్వతంత్రః
శ్రీరామవ్యాసదాసో విలసతి విబుధేంద్రాభిధః సంయమీంద్రః ॥ ౬ ॥

శ్రీగురుగుణస్తవనమ్

మాయాతంత్రామరారిస్మయమపనయతో మధ్వసిద్ధాంతనామ్నో
నేత్రాణీవ త్రయోబపి త్రిజగతి నృహరేరింధతే యత్ప్రబంధాః |
యద్వాగదై వ్రతవిద్యాచలకులకులిశప్రాణిమాఢౌకతే సః
శ్రీయో భూయో విదధ్యాత్ సుమహితమహిమా సంప్రతి వ్యాసరాజః || ౭ ||

చాతుర్యైకాకృతిర్యశ్చతురధికశతగ్రంథరత్నప్రణితా
ధూతారాతిప్రబంధః స్ఫుటవిదితచతుఃషష్ఠివిద్యావిశేషః |
సోబయం నః శ్రీసుధేంద్రవ్రతివరతనయోబద్వై తశైవాసహిష్ణుః
పుష్కాతు శ్రీజయీంద్రస్త్రిభువనవిదితః సర్వతంత్రస్వతంత్రః || ౮ ||

వ్యాధూతావద్యహృద్యామితకృతిరచనచారుచాతుర్యహృప్యత్-
కర్ణాటక్షీణిపాలప్రతిపదరచితానేకరత్నాభిషేకః |
పత్రీశారూఢలక్ష్మీపతిపదనలినోదగ్రోలంబలీలో
విఖ్యాతః శ్రీసుధేంద్రవ్రతిపతిరతులం భద్రమున్నిద్రయేన్నః || ౯ ||

ధూతావద్యైరవిద్యావిఘటనపటుభిర్విద్వదభ్యర్థనీయై-
ర్వాచః ప్రాచాం ప్రవాచాముచయమభజన్ యత్కృతగ్రంథజాతైః |
సంఖ్యావంతో యమాహుర్ముహురఖిలర్కలామూర్ఢిముద్భేలకీర్తి-
ర్ధిర శ్రీరాఘవేంద్రః స దిశతు సతతం భవ్యమవ్యాహతం నః || ౧౦ ||

యే రామవ్యాసపాదప్రణిహితమనసో మధ్వతంత్రపతిష్ఠా-
ధుర్యామర్యాదసంవిత్సుమహితసుమతీంద్రార్యశిష్యాగ్రగణ్యాః |
నిత్యత్రయ్యంతచింతాపరిణతవిశదాశేషతత్త్వావబోధ-
ప్రఖ్యాతాన్తానువేంద్రవ్రతివిబుధమణీన్ దేశికనాశ్రయేబహమ్ || ౧౧ ||

యోగో యః కర్మనామా కవిభిరభిహితో యశ్చ విజ్ఞానసంజ్ఞః
శక్తో నాసిద్ధకాయస్తనుమతిరనయోస్తావదావర్జనేబహమ్ |
యశ్చోపాయైరువేయః స్థిరఫలవిధయే దేశికస్య ప్రసాద-
స్తస్మై తస్య స్తువీయానిశమపి చరితం రాఘవేంద్రవ్రతీంద్రోః || ౧౨ ||

శ్రీగురుగుణస్తవనమ్

ఏష శ్రీరాఘవేంద్రవ్రతివరచరితాంభోనిధిః క్వాతివేలః
క్వాసౌ ఖద్యోతపోతప్రముషితవిభవశ్చేతసో న ప్రకాశః ।
వంధ్యైవ వాతః ప్రతిజ్ఞాం తదతులనిఖిలాశ్చర్యచర్యాభిధానే
స్థానేబధాపి క్వచిత్ స్యాదిహ పునరుదధిస్నానసంకల్పవత్ సా ॥ ౧౩ ॥

యద్భానౌ యత్కృశానౌ యదమృతకిరణే యద్దహేఘాదితేషు
జ్యోతిర్యత్తారకాసు ప్రథితమణిషు యద్యశ్చ సౌదామినీషు ।
సంభూయైతత్ సమస్తం త్వదమితహృదయాకాశనిర్యత్ ప్రకాశే
ధీర శ్రీరాఘవేంద్రవ్రతివర భజతే హంత ఖద్యోతరీతిమ్ ॥ ౧౪ ॥

చిత్తే నాయుక్తమర్థం కలయతి సహసా నాభిధత్తే న సద్భిః
సాకం మీమాంసతే వా న లిఖతి వచసోద్ఘాటయత్యాశయం స్వమ్ ।
ఉక్తం నో వక్తి భూయః క్వచిదపి లిఖితం నైవ నిర్మార్ఘి తస్మా-
దస్మాభిః సత్ప్రబంధప్రణయనవిషయే స్తూయతే రాఘవేంద్రః ॥ ౧౫ ॥

ధీరశ్రీరాఘవేంద్రం కృతనిజవిజయస్రగ్ధరార్థప్రకాశం
దృష్ట్వా సంతుష్టచేతా దశమతిరచిరాదభ్యషించత్ పదే స్వే ।
నూనం వాణీ తదీయానననలిసగతా తత్కృతస్వప్రియైక-
ప్రత్యాసంగప్రహృష్టా స్వయమపి తదను స్వే పదే చాభ్యషించత్ ॥ ౧౬ ॥

గ్రంథో వాదావలీ ద్రాగభజత విదితో దుర్మతారణ్యాదాహా-
దాపూర్వార్థప్రతీపక్రమపరిపఠితస్వాభిధాగోచరత్వమ్ ।
తస్యశ్రీరాఘవేంద్ర వ్రతివర భవతో వాయువంశప్రసూతే-
రేతర్హ్యద్దీపనం యత్తదుచితమితి మే మానసీ వృత్తిరింధే ॥ ౧౭ ॥

వందారుప్రాణిచేతఃశ్రీతతిమిరపరిభావ కౌశల్యభాజః
తేజస్తే రాఘవేంద్ర వ్రతివర కిమితి శ్రీమతో వర్ణయామః ।
యేనైషా చంద్రికాబపి త్రిభువనవిశదా సత్ప్రథోదంచితశ్రీః
తేభే సర్వజ్ఞమౌలిప్రకటితవిభవా త్వత్త ఏవ ప్రకాశమ్ ॥ ౧౮ ॥

శ్రీగురుగుణస్తవనమ్

ధీరశ్రీ రాఘవేంద్ర త్వదతులరసనారంగనృత్యత్స్వయంభూ-
యేషాధమ్మిల్లభారశ్లథకుసునతతీస్త్వద్గిరః సంగిరామః ।
యాభిః సంమిశ్రితాభిర్నిరవధివసుధా విశ్చుతా సా సుధాబపి
క్షోణీగీర్వాణగమ్భం పరిమలమతులం సాంప్రతం సంప్రవేదే ॥ ౧౯ ॥

ప్రాయః ప్రాగన్యదీయాతనుతరవివృతిగ్రంథవాసోవిహీనా
ప్రీణా నాదర్శి ధీరైరపి కిల యువతిర్భాష్యటీకాభిధానా ।
అద్య శ్రీరాఘవేంద్రవృతికృతవివృతిప్రౌఢకౌశేయరత్నం
స్వేహాయుక్తం వసానా విహరతి సుధియామగ్రతః స్వైరిణీవ ॥ ౨౦ ॥

గ్రంథోబయం న్యాయముక్తావలిరితి భవతా రాఘవేంద్ర ప్రణీతో
నూనం ముక్తావలిర్యత్ ప్రథమముపచితాదుద్ధృతస్తంత్రసింధోః ।
ప్రోతశ్చ జ్ఞానతంతో తదను తవ గుణప్రౌఢిమాశంసతాం నః
కంఠేషు ప్రేమభూమ్నా బహుమతివిధయే వాబధునా సన్న్యధాయ ॥ ౨౧ ॥

హంతనంతోబణుభాష్యే విలసతి భగవత్పాదసంవర్ణితోబర్ఠః
సత్యం ప్రత్యేతు లోకః కథమిదమధునా తస్య టీకాం వినా తే ।
ధీర శ్రీరాఘవేంద్ర వృతివర నివసద్విశ్వమాస్యాంతరాలే
స్తాక్తే తోకస్య శౌరేరతిబృశకుపితాం తత్ప్రసూమంతరేవ ॥ ౨౨ ॥

భిన్నైరర్థైరనేకప్రకరణభణితైరద్య మధ్యాగమాబ్ధౌ
మత్యా భూయా విచింత్య శ్చుతిపరిణతయా శస్తయా సంగృహీతైః ।
సూత్రేష్యైకైకశోబపి వృతివర భవతా యోజితేషు ప్రవాచాం
మోదోయావన్న తాద్భక్ తవ పునరితరై రాఘవేంద్ర ప్రబంధైః ॥ ౨౩ ॥

ధీరశ్రీ రాఘవేంద్రవృతివర సుజనానుగ్రహవ్యగ్రచిత్తై-
రాచార్యైః సంగృహీతాః కతిచన మనవః సారభూతాః శ్చుతిభ్యః ।
తానేవోద్ధృత్య భూయః శ్చుతిషు నిదధాతా శిష్యవర్గోపక్లుప్తైః
లోకే సాధువ్యధాయ శ్చుతగుణభవతాబబచార్యచర్యానువృత్తిః ॥ ౨౪ ॥

శ్రీగురుగుణస్తవనమ్

గీతామత్యర్థధూతశ్రీతజనదురితామిందువంశప్రసూతౌ
వ్యాచక్షాణే మురద్విష్యభిజనమభ భద్రమిందోరనిద్రమ్ |
ధీరశ్రీ రాఘవేంద్ర త్వయి పునరనఘే హంసవంశోదితే తాం
వ్యాకుర్వత్యద్య భవ్యం కథమివ న భజేదాశు మిత్రాన్వవాయుః || ౨౫ ||

న స్యాదీశప్రసాదో గురువరకరుణమంతరేణేతి రూఢో
ధీరశ్రీరాఘవేంద్ర వ్రతివర సుదృఢశ్చేతసస్తీ విపాకః |
యేన వ్యాఖ్యాయ గీతామపి గురుచరణోదారతద్భాష్యటీకా-
వ్యాఖ్యా విఖ్యాతవిద్వన్మణిగణవినుతాబకారి భూయస్త్వయైవ || ౨౬ ||

నానాతంత్రప్రసంగత్రిభువనవిదితౌదారసారస్వతోబపి
ప్రత్నానేక ప్రబంధప్రవచనరచనావిత్ర తత్కౌశలోబపి |
శశ్వద్ వ్యాఖ్యాతగీతాకృతిర్పి విబుధానుగ్రహైకాగ్రచిత్రో
గీతాతాత్పర్యటీకావివరణమకరోదద్భుతం రాఘవేంద్ర || ౨౭ ||

లక్ష్మీనారాయణార్యస్తవ తనయమణిః సత్సు సర్వేషు ధన్యో
యస్మాదృగ్భాష్యటీకాబతనుతరవివృతీరంజసా తత్కృతాయాః |
ప్రేమ్ణ విద్వత్సు భూయః ప్రచయమభిలషన్ రాఘవేంద్ర వ్రతీంద్ర
ప్రావోచస్త్వం ప్రతీతవ్రత నిచయమృచామేవ భాష్యోనురోధాత్ || ౨౮ ||

హృద్యతయ్యంతవిద్యాముఖనిఖిలకలాతత్త్వబోధైకమూర్తే
ధీర శ్రీరాఘవేంద్ర వ్రతివర సకలాన్యేవ సుక్తాని సమ్యక్ |
వ్యాకుర్వంతం భవంతం వ్యవసితమతయో హంత నిధ్యాసయంతః
సర్వే భూయః స్మరంతి వ్రతసమితిమణేర్బ్రహ్మసూత్రప్రేణేతుః || ౨౯ ||

యావద్వేదాంతఖండప్రవచనకృతిని ప్రేమభూమా న తాదృత్
సర్వామ్నాయప్రవక్తర్యనుపమచరితే రాఘవేంద్రవ్రతీంద్రే |
ఇత్యేతద్దేహభాజామతివిశదరుచౌ జాగరూకేబపి లోకే
రాకాచంద్రే ద్వితీయాశశిశకలనత్యాయమేవానురుంధే || ౩౦ ||

శ్రీగురుగుణస్తవనమ్

హృద్యా టీకాబనవద్యా పరవువృతయజుస్సామసంబంధినీ తే
మాలిన్యక్షాలనాంభః స్వయమజని హరేరుత్తరాంగే చ మూర్ధ్ని ।
సైవరాం రాఘవేంద్ర వ్రతీసమితిమణీబనన్యసంపర్కభాజాం
ఓజిషే దక్షిణాంగే మృగమదమిలితోదారపాటీరసారః ॥ ౩౦ ॥

నూనం వాక్యానురోధి ప్రకరణమఖిలం సేయమిత్యక్తముచై చ్ఛః
ప్రాచాం వాచంయమేన ప్రకటితవిభవానంతవేదాంతవాచా ।
స్వామిన్నేతత్ప్రతీయః కథమివ కవయో రాఘవేంద్ర వ్రతీందో
యేన త్వద్వాక్యజాతం ప్రకరణనికరం తావదద్యానురుంధే ॥ ౩౧ ॥

విఖ్యాతశ్రీసుధీంద్రవ్రతీసుతభవతా సాధుగీతే సుతర్కే
సద్యః ప్రత్యర్థిహృద్యే మునిమణిరచితే తాండవే యోజితార్థే ।
ప్రత్యాఖ్యాతప్రకాశః సమజని భువనే హంత చింతామణిస్తవం
బ్రూహి శ్రీరాఘవేంద్రవ్రతీవిబుధమణీ కస్త్యదన్యో వదాన్యః ॥ ౩౨ ॥

ప్రౌఢాసేకప్రబంధప్రవచనరచనాలబ్ధవిస్రబ్ధకీర్తి-
స్తే కిం న్యాయామృతస్యావివరణవిధినా రాఘవేంద్రాయశః స్యాత్ ।
యద్రాజ్యప్రచ్యవేనాఖిలభువనపతే రాఘవస్యేవ కీర్తిః
లబ్ధైవ ప్రత్యుతాలం గురుచరణకృతామోదనిర్వాహజన్యా ॥ ౩౩ ॥

వాచా సంక్షిప్తయా యద్భూహుచరితముపావర్ణయస్తవం మురారే
కించ శ్రీరాఘవేంద్ర వ్రతీప రఘుపతేస్తీన నో విస్మయేబహుమ్ ।
కిం వాదుఃసాధ్యమస్తి త్రిజగతి మహతామాత్మనః పాణిపద్మే
పశ్యామందో మరంద కిలఘటజనుషా చోలిరాకారి సింధుః ॥ ౩౪ ॥

మంత్రిశ్రీనీలకంఠాభిధమఖిమణినా భట్టతంత్రానుబంధే
గ్రంథే తావత్త్వదీయే కరిణి గుణవిదాబరోపితేబభ్యర్హణాయ ।
కీర్తిస్తే రాఘవేంద్ర వ్రతీసుమతిమణీ నూనమన్యూనవేగా
దిఘ్నాగానారుక్షుః స్వయమపి సహసాబధావదష్టా దిగంతాన్ ॥ ౩౫ ॥

శ్రీగురుగుణస్తవనమ్

వ్యాసేన వ్యుప్తబీజః శ్రుతిభువి భగవత్పాదలబ్ధాంకురశ్రీః
ప్రత్యక్షైరీషత్రుభిన్నోబజని జయమునినా సమ్యగుద్భిన్నశాఖః ।
మౌనీశోవ్యాసరాజాదుదితకిసలయః పుష్టితోబయం జయీంద్రా-
దద్య శ్రీరాఘవేంద్రాద్విలసతి ఫలితో మధ్వసిద్ధాంతశాఖీ ॥ ౩౭ ॥

మాద్యదద్వైతవిద్యావద్గర్వనిర్వాపణక్షమః ।
వాదీంద్రయతిరాట్ తేనే భక్త్యా గురుగుణస్తవమ్ ॥

(ఇతి శ్రీరాఘవేంద్రార్యోభయవంశాభిచంద్రమాః
వాదీంద్రయతిరాట్ తేనే భక్త్యా గురుగుణస్తవమ్)

॥ ఇతి శ్రీ వాదీంద్రతీర్థవిరచితం శ్రీగురుగుణస్తవనమ్ ॥